

РЕЗЮМЕТА НА НАУЧНИТЕ ТРУДОВЕ

на гл. ас. д-р Мирослав Кирилов Терзийски, представени за участие в конкурс за заемане на академичната длъжност "Доцент" по професионално направление 1.1. Теория и управление на образованието (Образователни политики и управление на образователни институции), обявен в "Държавен вестник" бр. 19 от 05.03.2024 г.

МОНОГРАФИЯ:

Терзийски, М. (2024). Аспекти на образователните политики в училищния мениджмънт.

Университетско издателство „Неофит Рилски“, Благоевград, ISBN: 978-954-00-0366-5

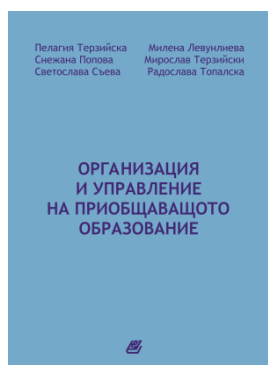
Обществата непрекъснато се развиват и се изправят пред нови образователни предизвикателства. Необходимостта от динамични, основани на доказателства политики и ефективно училищно ръководство стават все по-важни, за да се гарантира, че всички учаци имат достъп до висококачествено образование и възможности за успех.

Разбирането и прилагането на ефективни образователни политики е от първостепенно значение, към което се насочва вниманието в *първа глава* на монографичният труд „Аспекти на образователните политики в училищния мениджмънт“. В тази глава се поставя основата, като се дефинира понятието политика и се изследва същността и спецификата на образователната политика. Разглежда се появата и развитието на европейските образователни политики, като същевременно се анализират нови инициативи в рамките на Европейския съюз, както и техните проекции в България.

Втора глава се фокусира върху управленските практики, насочени към осигуряване на качествено образование за всички. Очертават се принципи на училищното управление и се представят съвременни методи за повишаване на ефективността на училищния мениджмънт. Управлението на качеството на училищното образование се проучва задълбочено, с особен акцент върху стратегии за повишаване на ефективността и подобряване на практиките. В този контекст се

разглеждат различните аспекти на ефикасно училищно управление, включително неговото съдържание и ключови фактори, допринасящи за неговия успех. Представени са резултати от направено собствено анкетно проучване и проведени фокус групи по отношение на ефективността на училищния мениджмънт и осигуряването на висококачествено училищно образование.

СТУДИЯ:

Терзийски, М. (2024). Иновативни практики за управление на училището в условията на приобщаващото образование. (студия). В: Организация и управление на приобщаващото образование, Университетско издателство „Неофит Рилски“, ISBN: 978-954-00-0362-7

В студията се разглеждат иновативни практики в училищното управление, съобразени с изискванията на приобщаващата образователна среда. Поставя се акцент върху необходимостта от преминаване към сътрудничество и споделено лидерство. На основата на анализ на научна и методическа литература се идентифицират редица противоречия в мениджмънта на училището, които налагат промяна в неговото управление. Представени са няколко модела за управление на приобщаващото образование, както и редица принципи. Посочен е комплекс от организационно-психолого-педагогически условия, необходими за ефективно управление на приобщаващото образование на основа на иновативни подходи. Разгледани са стратегии за управление на приобщаващото училище, които подобряват неговото управление и създават позитивна, гостоприемна и подкрепяща учебна среда. Направени са препоръки към ръководителите на образователната институция при въвеждане на иновативни подходи в управлението на приобщаващото образование.

СТАТИИ:

Терзийски, М. (2024). Училищният маркетинг в контекста на приобщаващото образование. Педагогика, книжка 2/2024, година ХСVI <https://doi.org/10.53656/ped2024-2.06>

Статията представя проучване на ролята на маркетинга в училищната институция в контекста на приобщаващото образование. Разглежда рекламата и PR като най-важните елементи на маркетинговите комуникации за представяне на образователните услуги, които училището

не само предлага, но и качествено реализира. Акцент се поставя върху значимостта на интернет маркетинга за популяризиране на предлаганите образователни услуги и като източник за информиране на целевата аудитория, и като начин за формиране и развитие на бранда и имиджа на училището. Подчертава се важността му за лансиране на идеята за приобщаващо образование и необходимостта от промяна на поведението на обществото към тази хуманистична идея. На основата на резултати от собствено анкетно проучване със студенти и родители на деца със и без специални образователни потребности се правят изводи за информацията, която най-често се търси от целевата група и която е необходимо да намери своето място в интернет маркетинга на училището.

Терзийски, М. (2022). Съвременни подходи за управление на стреса в училищната организация. *Pedagogy, Volume 94, Number 3, ISSN 1314–8540* <https://doi.org/10.53656/ped2022-3.08>

Статията разглежда въпроси, свързани с изследване на проблемното поле на феномена на стреса в училищната организация. На основата на собствено анкетно проучване се представят възможности за организиране на работата по управление на стреса във функционалното пространство на дейностите в училище. Подчертава се високата социална значимост на тези дейности, които са особено важни в социалното и професионалното пространство на училищната организация. Целият спектър от социални отношения, разнообразието от комуникативни контакти, реализирани на различни нива и с различни категории участници в училищните отношения, обективно водят до възникване на ситуации, които могат да дестабилизируют личността на учители и ръководители и да доведат до появата и развитието на стреса. В статията се представят съществени негови характеристики и фактори, определящи появата и начините за управлението му.

Terziyski M. (2021). Aspects of the Education Policy of Modern European Countries. *Pedagogika-Pedagogy, ISSN 1314–8540* <https://doi.org/10.53656/ped2021-8.03>

Статията представя проблема за развитието на образователните системи в съвременните европейски държавни. На основата на динамиката на нашето време, провокираща търсенето и формирането на адекватни стратегии в образователната политика на Европа се проследява

модернизирането на образованието в Европа. Конкретизират се факторите, които в значителна степен определят приоритетите на съвременната образователна политика, както и преимущественото развитие на едни или други аспекти на образователната система, насочени към осигуряване на качествено образование и устойчиво обществено развитие. Статията разглежда различни образователни инициативи, които се предприемат в единното европейско пространство. Акцент се поставя върху инициативите за: задължително предучилищно образование; увеличаване на продължителността и качеството на обучението в средното училище; превръщането на „Висшето образование за всички“ в един от принципите на държавните стратегии; въвеждане на практиката за образование на възрастни; разработване на критерии за признаване на резултатите от неформалното и информалното образование. В статията се търсят проекции на тези инициативи в българската образователна система.

Терзийски, М. (2024). Организация и управление на общоучилищни събития. *KNOWLEDGE - International Journal*, ISSN: 2545-4439

В днешния образователна ситуация ролята на училищния директор далеч надхвърля обикновената административна дейност. От него и екипа му се очаква да бъдат далновидни лидери, способни да създадат благоприятна среда за ученици, учители и родители. В статията се изследва многостранната област насочена към организиране и управление на училищни събития като основен инструмент за насърчаване на сътрудничество, креативност и сплотеност на общността в образователните институции. Идентифицират се променящите се очаквания от директорите на училища в съвременното общество. Конкретизират се фактори, влияещи върху организирането на училищни събития. На основата на анализ на педагогическата практика се открояват логистични и образователни фактори, влияещ върху училищните събития. На базата на направеното емпирично изследване се правят ключови констатации.

Терзийски, М. (2024). Конфликти в педагогическия екип: действия на училищния мениджър. *KNOWLEDGE - International Journal*, ISSN: 2545-4439

Критичният анализ на публикувани изследвания, както и целенасочени наблюдения на педагогическата практика са добра основа в

статията да се представят причини за възникване на конфликти в педагогическия екип. Да се очертаят адекватни мерки и ефективни стратегии, прилагани от училищното ръководство за тяхното разрешаване. Да се представи ролята на училищния мениджър като посредник между учителите в този процес. Представени са начини за недопускане на ескалиране на конфликтите в педагогическия екип, както и дейността на училищния мениджмънт след разрешаването на конфликтната ситуация. Изтъква се значимостта на рефлексията и прилагането на рефлексивния подход в процеса на оценяване на ефективността на действията, насочени към разрешаване на конфликти и корекциите, които ако е необходимо, трябва да се направят.

Terziyski, M. (2024). Current Status and Tendencies in the Development of STEM Education in Bulgaria. In: Развитие креативности личности в современном цифровом мультикультурном пространстве, сборник материалов Международной научно-практической конференции, Издательство: Елецкий государственный университет им. И.А. Бунина, ISBN: 978-5-00151-3

В статията се разглежда съвременната образователна политика на България по отношение на STEM образованието. Очертават се някои образователни реформи, както и създаването на Национален STEM център, чиято цел е да подобри STEM образованието в българските училища. Подчертават се усилията на България за насърчаване на технологичната грамотност, подкрепяна от правителството, образователния сектор и бизнеса, за да се гарантира икономическото развитие на страната и глобалната конкурентоспособност в технологичния сектор.

Terziyski, M. (2024). The Role of the School Management in Organizing the Interaction Between the Family and the School. In: Развитие креативности личности в современном цифровом мультикультурном пространстве, сборник материалов Международной научно-практической конференции, Издательство: Елецкий государственный университет им. И.А. Бунина, ISBN: 978-5-00151-3

В статията се разглежда значимостта на училищното ръководство в процеса на организиране на взаимодействието между семейството и училището. Представят се предизвикателства, пред които е изправено днешното семейство и причините за отслабване на взаимовръзката

родители – училище. Подчертава се важноста на създаването на ефективна образователна среда в училищната институция, която трябва да бъде обвързана с особеностите на семейната среда и родителското функциониране. Предлагат се добри практики и съвременни форми за ефективно взаимодействие.

Terziyski, M., S. Uludüz (2024). Issues of STEM education at elementary, middle, or high school: Bulgaria and Turkey. In: XVI Международная Научно-практическая Конференция «Шамовские чтения» Сборник статей, I ТОМ, Москва, ISBN 978-5-98923-940-5

Статията разглежда аспекти от развитието на STEM образованието в България и Турция, две съседни страни със споделени културни връзки. Подчертавайки значимостта на STEM образованието за справяне с глобалното търсене на професионалисти, проучването изследва подходи, инвестиции и предизвикателства в двете страни. Анализирайки международни програми за изследване на уменията на учениците като TIMSS и PISA, проучването разкрива колебанията в представянето на учениците през годините, което подтиква към по-внимателно изследване на образователните политики, разпределението на ресурсите и реформите на учебните програми. Разкрива се как България и Турция, въпреки че са изправени пред подобни проблеми, показват различни стратегии в стремежа си към повишаване на STEM образованието.

Терзийски, М. (2023). Аспекти на организацията и управлението на съвременното училище. *Multidisciplinary journal of science, education and art*, Благоевград: Университетско издателство "Неофит Рилски", ISSN:1313-5236

<http://www.usb-blagoevgrad.swu.bg/media/2950/2023-final.pdf>

Статията разглежда актуални въпроси, свързани с изследване на някои аспекти от организацията и управлението на съвременното училище, провокирани от реформата на образователната система, съобразена с изискванията и предизвикателствата на съвременното общество. Представя мисията и функциите на училищния директор, неговите компетенции, професионални умения и личностни качества, които са необходими за успешно изпълнение на стратегически и текущи цели, за справяне с различни отговорности. На основата на проучена литература и собствено анкетно проучване се представят значими особености на организацията и

управлението на съвременното училище, както и основни предизвикателства пред неговото управление. Търсят се причините за посочените предизвикателства и се предлагат идеи за тяхното решаване.

Dehue, F. Käser, U., M. Terziyski, et al. (2023). Psychological and Social Implications of the COVID-19 Pandemic: A Comparative Analysis of Preventive and Interventive Measures Taken in Bulgaria, Germany, the Netherlands, and Romania. *Bildung und Erziehung*, Vol. 76, No. 3

<https://doi.org/10.13109/buer.2023.76.issue-3>

<https://www.vr-elibrary.de/doi/epdf/10.13109/buer.2023.76.3.275>

Не само незадоволителното представяне на учениците, но и психологическият стрес и социалната изолация са резултат от пандемията COVID-19. Такива преживявания имат потенциала да повлияят дългосрочно върху учениците. Засилва се и кибертормозът. На този фон в статията се разглежда до колко учителите възприемат адекватно положението, в което пандемията поставя ученици им, както и мерките, предприети в тяхна подкрепа при пандемичната обстановка. Проведеното качествено емпирично изследване в България, Германия, Холандия и Румъния, чрез полуструктурирани интервюта с извадка от 16 до 27 учители от всяка страна, показва структурна липса на подкрепящи мерки по различни аспекти в изследваните държави. Обсъждат се възможности по отношение на училищната политика за осигуряване на психологическо благополучие на учениците в бъдеще.

Терзийски, М. (2023). Училищното лидерство – формално и неформално. В: Гносеологическите основи на образованието: материали от Международния научен форум, посветен на паметта на професора С.П. Баранова – Липецк: ЛГПУ имени П.П. Семенова Тянь-Шанского, 2023. ISBN 978-5-907655-75-1

Статията представя изследване на автора относно същността, ролята и значимостта на формалния и неформалния лидер в училището. Анализирани са резултати от собствено анкетно проучване и структурирано интервю с учители и други специалисти от училища в малки и по-големи населени места в област Благоевград, Кюстендил и Пазарджик. Подчертава се необходимостта от идентифициране на неформалните лидери и ролята на добрите взаимоотношения между формален и неформален лидер.

Terziyski, M. (2023). Good Practices for the Organization and Management of Centers for Special Educational Support in the Republic of Bulgaria. In: Шамовские педагогические чтения: Сборник статей XV Международной научно-практической конференции, ISBN 978-98923-938-2

Статията разглежда различни дейности във връзка с организацията на работа в центровете за специална образователна подкрепа в Република България и осъществяването на адекватно обучение, съобразено с характеристиките на техните възпитаници. Очертани са адекватни възможности за справяне с новите предизвикателства пред ръководството на Центъра, както и с текущите проблеми на организацията на институцията и нейното управление.

Терзийски, М. (2022). Български съвременни училища в страни от Европейския съюз. В: XIV Международная научно-практическая конференция «Шамовские педагогические чтения» Сборник статей, ISBN 978-5-98923-919-1

В статията се разглеждат, както правни, така и практически аспекти, свързани със създаването и дейността на български училища в страни-членки на Европейския съюз. Анализират се основни цели, учебни планове, учебни материали и спектърът от извънкласни дейности, които подпомагат постигането на тези цели. Представят се отговорностите на училищния ръководител и членовете на родителския съвет. Вниманието се насочва към организацията и реализирането на учебно-възпитателния процес в БНУ „Св. св. Кирил и Методий“, Малта.

Терзийски, М. (2022). Специфика на организацията и управлението на Център за специална образователна подкрепа. В: Гносеологические основы образования, ISBN: 978-5-907461-65-9

На основата на правната образователна рамка на Република България и мое собствено проучване се разглежда спецификата на управленските дейности, свързани със създаването на възможно най-добри условия за обучение на ученици със специални потребности, включени в центровете за специална образователна подкрепа. Акцентира се върху необходимостта от тясна връзка и взаимодействие между центровете и масовите училища.

Terziyski, M. (2021). Political Initiatives of the European Union in the Field of Education and their Projections in Bulgaria. In: Шамовские педагогические чтения научной школы управления образовательными системами Сборник статей XIII Международной научно-практической конференции. В 2-х частях, Том. Часть 1, ISBN: 978-5-98923-908-5

Статията подчертава ролята на Европейския съюз (ЕС) в областта на образованието като фактор, водещ до по-нататъшна, още по-дълбока интеграция в икономическата и социалната сфера. Фокусира се върху значението на Съюза за развитието на качествено образование в държавите-членки чрез насърчаване на сътрудничеството, подкрепа и допълване на техните дейности. Разглежда значими политически инициативи на ЕС и тяхното практическо приложение в българското образование. Представя и анализира европейски програми, насочени към реформиране и усъвършенстване на училищното и висшето образование и въпроси, свързани с прилагането им в България.

Терзийски, М., П. Терзийска (2021). Партньорство за съвместно преподаване. В: Образование без граници - реалности и перспективи, Благоевград, ISBN: 978-954-00-0306-1

Статията представя основни характеристики на предизвикателството съвместно преподаване, съществени изисквания към практическото му реализиране, необходимостта от създаването на партньорски отношения между двамата учители - масов и ресурсен. Вниманието на читателя се насочва към важността на добрата комуникация и взаимодействие между съучителите, както в класната стая, така и извън нея. Подчертава се решаващото значение на равния статут и еднаквата отговорност на учителите в договореностите за осъществяване на съвместната преподавателската дейност. На основата на проведено анкетно изследване с директори на училища са направени обобщения и препоръки, насочени към подобряване на практическата реализация на съвместното преподаване.

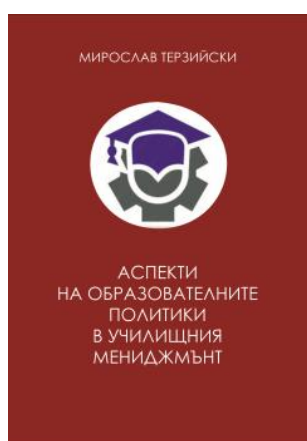
Терзийски, М., В. Цветанова, М. Младенова (2021). Приложение на STE(A)M технологии в образователна среда (международен опит). В: Образование без граници - реалности и перспективи, Благоевград, ISBN: 978-954-00-0306-1

Подходът - STEM предполага организиране на образователна среда, отличаваща се с интердисциплинарен и интегриран подход към изследователската и проектна дейност на обучаващите се на всички нива - деца, ученици, студенти, лица, които се преквалифицират във века на дигитализацията. Подходът се характеризира с изисквания за творческо и критично мислене. Като съчетание от академични и професионални дисциплини в природни, технологични науки, инженерство и математика, но и изкуства, тази образователна концепция позволява обучение на специалисти с нов тип мислене, без които би било развитието на иновативна икономика. Статията отразява част от международния опит при прилагането на STEM - подхода, предвид необходимостта от познаване на световната практика и възможността да бъде внедрена и у нас.

THE ABSTRACTS OF THE SCIENTIFIC PAPERS

of Chief Assistant Professor Miroslav Kirilov Terziyski, Ph.D., presented for participation in a competition for the academic position "Associate Professor" in professional direction 1.1. Theory and management of education (Educational policies and management of educational institutions), announced in the "State Gazette" no. 19 of 05.03.2024

MONOGRAPH:

Terziyski, M. (2024). Aspects of Educational Policies in School Management.

"Neofit Rilski" University Publishing House, Blagoevgrad, ISBN: 978-954-00-0366-5

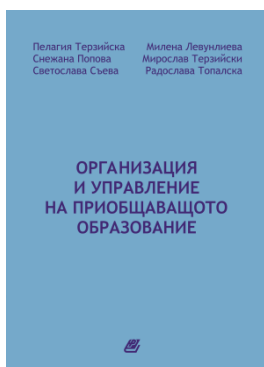
Societies are constantly evolving and facing new educational challenges. The need for dynamic, evidence-based policies and effective school leadership is increasingly important to ensure that all learners have access to high-quality education and opportunities for success.

The understanding and implementation of effective educational policies is of paramount importance, addressed in the *first chapter* of the monographic work "Aspects of Educational Policies in Achool Management". This chapter

lays the foundation by defining the concept of policy and examining the nature and specificity of educational policy. The emergence and development of European educational policies are reviewed, while analyzing new initiatives within the European Union, as well as their projections in the Republic of Bulgaria.

Chapter two focuses on management practices aimed at ensuring quality education for all. Principles of school management are outlined and modern methods for increasing the effectiveness of school management are presented. The quality management of school education is explored in depth, with particular emphasis on strategies to increase effectiveness and improve practices. In this context, the various aspects of effective school governance are examined, including its content and key factors contributing to its success. The results of a self-administered survey and conducted focus groups regarding the effectiveness of school management and the provision of high-quality school education are presented.

ARTICLES:

Terziyski, M. (2024). Innovative Practices for School Management in the Context of Inclusive Education. (studio). In: Organization and Management of Inclusive Education, University Publishing House "Neofit Rilski", ISBN: 978-954-00-0362-7

In the article, innovative practices in school management, tailored to the requirements of the inclusive educational environment, are considered. Emphasis is placed on the need to move towards collaboration and shared leadership. Based on an analysis of scientific and methodical literature, several contradictions in the management of the school are identified, which require a change in its management. Several models for managing inclusive education are presented, as well as some principles. A complex of organizational-psychological-pedagogical conditions necessary for the effective management of inclusive education based on innovative approaches is indicated. Strategies for managing the inclusive school that improve its management and create a positive, welcoming and supportive learning environment are explored. Recommendations have been made to the heads of educational institutions when introducing innovative approaches in the management of inclusive education.

Terziyski, M. (2024). The School Marketing in the Context of Inclusive Education. *Pedagogy, booklet 2/2024, year XCVI*
<https://doi.org/10.53656/ped2024-2.06>

The article presents a study of the role of marketing in the school institution in the context of inclusive education. Considers advertising and PR as the most important elements of marketing communications for presenting the educational services that the school not only offers but also qualitatively implements. Emphasis is placed on the importance of Internet marketing for popularizing the offered educational services as a source for informing the target audience, and as a way to form and develop the brand and image of the school. Its importance for launching the idea of inclusive education and the need to change society's behaviour towards this humanistic idea is emphasized. Based on the results of my survey with students and parents of children with and without special educational needs, conclusions are drawn about the information most often sought by the target group and which needs to find its place in the school's internet marketing.

Terziyski, M. (2022). Modern Approaches for Stress Management in the School Organization. *Pedagogy, Volume 94, Number 3, ISSN 1314–8540*
<https://doi.org/10.53656/ped2022-3.08>

The article deals with issues related to the study of the problem field of the phenomenon of stress in the school organization. On the basis of my own research, opportunities are presented for organizing the work on stress management in the functional space of school activities. The high social significance of these activities is emphasized, which are especially important in the social and professional space of the school organization. The whole spectrum of social relations, the variety of communicative contacts realized at different levels and with different categories of participants in school relations objectively lead to situations that can destabilize the personality of teachers and leaders and lead to the emergence and development of stress. The article presents stress' essential characteristics, factors that determine its appearance, ways to manage it.

Terziyski M. (2021). Aspects of the Education Policy of Modern European Countries. *Pedagogika-Pedagogy, ISSN 1314–8540*
<https://doi.org/10.53656/ped2021-8.03>

The article presents the issue of the development of educational systems in modern European countries. On the basis of the dynamics of our time, provoking the search for and formation of adequate strategies in the educational policy of Europe, the modernization of education in Europe is traced. The factors that significantly determine the priorities of modern education policy, as well as the priority development of one or another aspect of the educational system, aimed at ensuring quality education and sustainable social development, are specified. The article examines various educational initiatives that are being taken in the single European space. Emphasis is placed on the initiatives for: compulsory pre-school education; increasing the duration and quality of the secondary school education; making “higher education equally accessible to all” one of the principles of state strategies; introduction of the practice of adult education; developing criteria for recognizing the results of non-formal and informal education. The article seeks projections of these initiatives in the Bulgarian educational system.

Terziyski, M. (2024). Organization and Management of School Events. *KNOWLEDGE - International Journal*, ISSN: 2545-4439

In today's educational situation, the role of the school principal goes far beyond simple administrative activities. He and his team are expected to be visionary leaders capable of creating a conducive environment for students, teachers and parents. The article explores the multifaceted field of organizing and managing school events as a key tool for fostering collaboration, creativity and community cohesion in educational institutions. The changing expectations of school principals in modern society are identified. Factors influencing the organization of school events are specified. Based on an analysis of pedagogical practice, logistical and educational factors affecting school events are highlighted. Based on the empirical research, key findings are made.

Terziyski, M. (2024). Conflicts in the Pedagogical Team: Actions of the School Manager. *KNOWLEDGE - International Journal*, ISSN: 2545-4439

The critical analysis of published research, as well as purposeful observations of pedagogical practice, are a good basis for the article to present reasons for the occurrence of conflicts in the pedagogical team. To outline adequate measures and effective strategies applied by the school management for their resolution. To present the role of the school manager as a mediator between teachers in this process. Ways to prevent conflicts in the pedagogical

team from escalating are presented, as well as the activities of the school management after the resolution of the conflict situation. The importance of reflection and the application of the reflexive approach in the process of evaluating the effectiveness of actions aimed at resolving conflicts and the corrections that, if necessary, should be made are emphasized.

Terziyski, M. (2024). Current Status and Tendencies in the Development of STEM Education in Bulgaria. In: Развитие креативности личности в современном цифровом мультикультурном пространстве, сборник материалов Международной научно-практической конференции, Издательство: Елецкий государственный университет им. И.А. Бунина, ISBN: 978-5-00151-3

The article examines the modern educational policy of Bulgaria in relation to STEM education. Some educational reforms are being planned, as well as the creation of a National STEM Center, the purpose of which is to improve STEM education in Bulgarian schools. Bulgaria's efforts to promote technological literacy, supported by the government, the education sector and business, are highlighted to ensure the country's economic development and global competitiveness in the technology sector.

Terziyski, M. (2024). The Role of the School Management in Organizing the Interaction Between the Family and the School. In: Развитие креативности личности в современном цифровом мультикультурном пространстве, сборник материалов Международной научно-практической конференции, Издательство: Елецкий государственный университет им. И.А. Бунина, ISBN: 978-5-00151-3

The article examines the significance of the school leadership in the process of organizing the interaction between the family and the school. Challenges faced by today's family and the reasons for the weakening of the parent-school relationship are presented. The importance of creating an effective educational environment in the school institution is emphasized, which must be tied to the peculiarities of the family environment and parental functioning. Good practices and modern forms of effective interaction are offered.

Terziyski, M., S. Uludüz (2024). Issues of STEM education at elementary, middle, or high school: Bulgaria and Turkey. In: XVI Международная

Научно-практическая Конференция «Шамовские чтения» Сборник статей, I ТОМ, Москва, ISBN 978-5-98923-940-5

The article examines aspects of the development of STEM education in Bulgaria and Turkey, two neighbouring countries with shared cultural ties. Highlighting the importance of STEM education in addressing the global demand for professionals, the study explores approaches, investments and challenges in both countries. Analyzing international student achievement programs such as TIMSS and PISA, the study reveals fluctuations in student performance over the years, prompting closer scrutiny of education policies, resource allocation and curriculum reforms. It reveals how Bulgaria and Turkey, despite facing similar problems, show different strategies in their quest to increase STEM education.

Terziyski, M. (2023). Aspects of the organization and management of the modern school. *Multidisciplinary Journal of Science, Education and Art*, Blagoevgrad: University Publishing House "Neofit Rilski", ISSN:1313-5236 <http://www.usb-blagoevgrad.swu.bg/media/2950/2023-final.pdf>

The article examines current issues related to the study of some aspects of the organization and management of the modern school, provoked by the reform of the educational system, in line with the requirements and challenges of modern society. It presents the mission and functions of the school director, his competencies, professional skills and personal qualities, which are necessary for the successful implementation of strategic and current goals, to cope with various responsibilities. On the basis of the studied literature and my own survey, significant features of the organization and management of the modern school are presented, as well as the main challenges to its management. The reasons for the stated challenges are sought and ideas for solving them are proposed.

Dehue, F. Käser, U., M. Terziyski, et al. (2023). Psychological and Social Implications of the COVID-19 Pandemic: A Comparative Analysis of Preventive and Interventive Measures Taken in Bulgaria, Germany, the Netherlands, and Romania. *Bildung und Erziehung*, Vol. 76, No. 3 <https://doi.org/10.13109/buer.2023.76.issue-3> <https://www.vr-elibrary.de/doi/epdf/10.13109/buer.2023.76.3.275>

Not only performance deficits of pupils, but also psychological stress and social isolation have often been the result of the COVID-19 pandemic. Such

experiences have the potential to influence pupils' schooldays sustainably, for example with regard to cyberbullying. Against this background, the question arises of how teachers perceived their pupils' situation and which measures were taken to support them during the pandemic. To answer this question, a qualitative empirical study was carried out in Bulgaria, Germany, the Netherlands, and Romania. Semi-structured interviews were conducted with a sample of 16 to 27 teachers of each country, 81 in total. The results suggest a structural lack of supportive measures on different aspects in each country. Possibilities regarding school politics to ensure the psychological welfare of pupils in the future are discussed.

Terziyski, M. (2023). School Leadership – Formal and Informal. В: Гносеологические основы образования: материалы Международного научного форума, посвящённого памяти профессора С.П. Баранова – Липецк: ЛГПУ имени П.П. Семенова Тян-Шанского, 2023. ISBN 978-5-907655-75-1

The article presents the author's research on the nature, role and significance of the formal and informal leader in the school. The results of our own survey and a structured interview with teachers and other specialists from schools in small and larger settlements in Blagoevgrad, Kyustendil and Pazardzhik districts were analyzed. The need to identify informal leaders and the role of good relationships between formal and informal leaders is emphasized.

Terziyski, M. (2023). Good Practices for the Organization and Management of Centers for Special Educational Support in the Republic of Bulgaria. In: Шамовские педагогические чтения: Сборник статей XV Международной научно-практической конференции, ISBN 978-98923-938-2

The article examines various activities in relation to the organization of work in a Center for Special Educational Support in the Republic of Bulgaria and the implementation of adequate education tailored to the characteristics of its graduates. Possibilities have been identified to deal with the new challenges facing the Center's management, as well as current problems of the organization and its governance.

Terziyski, M. (2022). Bulgarian Modern Schools in Countries of the European Union. В: XIV Международная научно-практическая

конференция «Шамовские педагогические чтения» Сборник статей, ISBN 978-5-98923-919-1

The article examines both legal and practical aspects related to the establishment and operation of Bulgarian schools in EU member states. Their main goals, subjects, teaching materials and the range of extracurricular activities that help achieve these goals are indicated, as well as important holidays that suggest the expected results. The responsibilities of the school principal and the members of the parents' council are presented. Attention is focused on the organization and implementation of the educational process at Bulgarian Sunday School "St. St. Cyril and Methodius" in Malta.

Terziyski, M. (2022). Specifics of the organization and management of a Center for special educational support. In: Гносеологические основы образования, ISBN: 978-5-907461-65-9

Based on the legal educational framework of the Republic of Bulgaria and my own survey, the specifics of the management activities related to the creation of the best possible conditions for education of students with special needs, that are included in the centers for special educational support, are considered. Emphasis is placed on the need for close connection and interaction between it and the mainstream schools.

Terziyski, M. (2021). Political Initiatives of the European Union in the Field of Education and their Projections in Bulgaria. In: Шамовские педагогические чтения научной школы управления образовательными системами Сборник статей XIII Международной научно-практической конференции. В 2-х частях, Том. Часть 1, ISBN: 978-5-98923-908-5

The article emphasizes the role of the European Union (EU) in the field of education as a factor leading to further, even deeper integration in the economic and social spheres; focuses on the importance of the Union for the development of quality education in the Member States by promoting cooperation, supporting and complementing their activities. It examines significant EU policy initiatives and their practical application in Bulgarian education. Presents and analyzes European programmes aimed at reforming and improving school and higher education and issues related to their implementation in Bulgaria.

Terziyski, M., P. Terziyska (2021). Collaborative Teaching Partnership. In: Образование без граници - реалности и перспективи, Благоевград, ISBN: 978-954-00-0306-1

The article presents the main characteristics of the challenge of joint teaching, the essential requirements for its practical implementation, and the need to create partnership relations between the two teachers - mass and resource. The reader's attention is drawn to the importance of good communication and interaction between co-teachers, both inside and outside the classroom. The crucial importance of the equal status and equal responsibility of teachers in the arrangements for the implementation of the joint teaching activity is emphasized. Based on a survey conducted with school principals, summaries and recommendations aimed at improving the practical implementation of joint teaching have been made.

Terziyski, M, V. Tsvetanova, M. Mladenova (2021). Implementing STE(A)M Technologies in Educational Environments (International Experience). In: Образование без граници - реалности и перспективи, Благоевград, ISBN: 978-954-00-0306-1

The STEM approach implies the organization of an educational environment characterized by an interdisciplinary and integrated approach towards the research and project activities of learners at all levels - children, pupils, students, people re-qualifying in the age of digitalization. The approach is characterised by creative and critical thinking requirements. Having a combination of academic and professional disciplines in natural sciences, technological sciences, engineering and mathematics, but also arts, this educational concept allows training specialists with a new type of thinking, which would be difficult to develop an innovative economy without. The article reflects part of the international experience in the implementation of the STEM - approach, considering the need for knowledge of world practice and the possibility of its implementation in Bulgaria.